

6. Разінькова М. Ю., Трудова М. Є. Зовнішньоекономічні відносини США в Азійсько-тихоокеанському регіоні (на прикладі Китаю). *Агросвіт* 2018. № 19. С. 39–43.
7. Американсько-китайська конфронтація загострюється: Невже все йде до великої війни? Телеканал ZIK. URL: <https://zik.ua/>
8. Розповсюдження ядерної зброї: як має реагувати міжнародне співтовариство? Організація Північноатлантичного договору. URL: <https://www.nato.int/>
9. US-China trade war: hopes of deal rise after partial easing of tariffs. TheGuardian. URL: <https://www.theguardian.com/>

УДК 330.322.16

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Х. І. Руда, Л. С. Ситник

Анотація. У статті висвітлено питання щодо джерел фінансування інвестиційних ресурсів. Розглянуто сутність та поняття інвестиційних ресурсів та на основі чого було створено класифікацію джерел фінансування за різними ознаками. Наведено основні джерела фінансування та обґрунтовано їх відмінність. Узагальнено класифікацію інвестицій, які використовуються при фінансуванні.

Ключові слова: інвестиційні ресурси, джерела фінансування інвестиційних ресурсів, класифікація інвестицій

Вступ. Діяльність будь-якого підприємства повинна бути спрямована на систематичне і довгострокове підвищення його вартості в інтересах власників. В іншому випадку організація з часом втрачає свою конкурентоспроможність, інвестиційну привабливість, тому підприємству необхідний постійний розвиток. На будь-якому етапі розвитку підприємства однією з головних проблем є залучення інвестиційних ресурсів. Особливо актуальним є вибір шляхів фінансування підприємства для впровадження нових технологій. Пошук шляхів залучення інвестиційних ресурсів є найбільш актуальною проблемою сучасного українського підприємства.

Організації, що збільшують ринкову вартість, мають більше можливості залучати інвестиції для створення нових продуктів, покращувати якість існуючих, виходити на нові ринки для зміцнення позицій, а так само створювати нові робочі місця. В даний час власників цікавлять не дивіденди, а вартість тієї частки власності, якою вони володіють.

Досліджували та аналізували основні джерела формування інвестиційних ресурсів та шукали шляхи підвищення ефективності інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання такі вчені, як: Дж. Бейлі, В. Бочаров, Ю. Брігхем, В. Володін, Л. Гітмана, О. Данілов, С. Кривченко, Я. Крупка, А. Пересада, Ф. Фішер, У. Шарп, Г. Шмідт та інші.

Мета роботи є виявити існуючі джерела фінансування інвестиційних ресурсів за різними класифікаціями та ознаками.

Виклад основного матеріалу дослідження. В економічній літературі інвестиційні ресурси, які залучаються в грошовій формі, називають джерелами фінансування інвестицій. В. В. Бочаров і В. А. Володін виділяють такі джерела фінансування капітальних вкладень:

1. Власні фінансові ресурси і внутрішньогосподарські резерви інвестора (прибуток, амортизаційні відрахування, грошові накопичення і заощадження громадян);
2. Позикові кошти інвесторів (банківські та бюджетні кредити, облігаційні позики);
3. Залучені фінансові кошти інвестора (отримані від продажу акцій, пайових та інших внесків членів трудових колективів, юридичних осіб);
4. Кошти позабюджетних фондів; кошти іноземних інвесторів [1].

З огляду на ту обставину, що реальні інвестиції включають вкладення в такі елементи оборотного капіталу, як запаси, тому виділяють наступні джерела реального інвестування:

нерозподілений прибуток; амортизаційні відрахування; внутрішньогосподарські резерви; кредитні ресурси банківської системи і спеціалізованих небанківських кредитно – фінансових інститутів; кошти, отримані у вигляді кредитів і позик від міжнародних організацій та іноземних інвесторів; кошти, отримані від емісії цінних паперів.

Найбільш повною класифікацією інвестиційних ресурсів можна провести за кількома ознаками, а саме: по відноsinам власності; за видами власності; за рівнями власників. За відноsinам власності інвестиційні ресурси поділяються на: власні; залучені; позикові.

Також можна виділити наступні джерела фінансування інвестицій: позикові, акціонерний капітал, відкладена прибуток. Класифікують ознака в даному випадку визначається як «по відношенню власності на джерела фінансування». В основі розглянутої класифікації лежить лише одна ознака, що є недостатнім для її практичного застосування при плануванні фінансування інвестиційних проектів [4].

Один з підходів до класифікації пропонується І. А. Бланком (рис. 1). Автор виділяє наступні джерела фінансування інвестицій:

1. Власні джерела. До них відносяться: частина чистого прибутку, спрямованого на виробничий розвиток; амортизаційні відрахування; страхова сума відшкодування збитків, викликаних втратою майна; раніше здійснені довгострокові фінансові вкладення, термін погашення яких закінчується в поточному періоді; реінвестований доход шляхом пролажу частини основних фондів;

2. Позикові джерела. До них відносять: кредити банків та інших кредитних структур; емісію облігацій; податковий інвестиційний кредит; інвестиційний лізинг; інвестиційний селенг;

3. Залучені джерела. До них відносять: емісію звичайних акцій; емісію інвестиційних сертифікатів; внески інвесторів до статутного фонду; безоплатно надані кошти [2].

Узагальнивши основні джерела фінансування реальних інвестицій, проаналізуємо існуючі підходи до їх класифікації.

У сучасній економічній літературі класифікації джерел фінансування реальних інвестицій зустрічаються вкрай рідко і, як правило, здійснюються на підставі кількох ознак.

Ефективність інвестиційної діяльності на підприємствах передбачає комплексне рішення взаємопов'язаних проблем – підвищення ефективності поточної господарської діяльності та підвищення ефективності інвестиційно-фінансової діяльності.

Рис. 1. Основні джерела фінансування інвестиційних ресурсів підприємства

Джерело: сформовано автором на основі [2]

На скільки правильно керівництво підприємством зможе визначити джерела їх інвестиційної діяльності, залежить ефективність діяльності підприємства в цілому.

Розглянемо класифікацію інвестицій за різними ознаками на рис. 2.

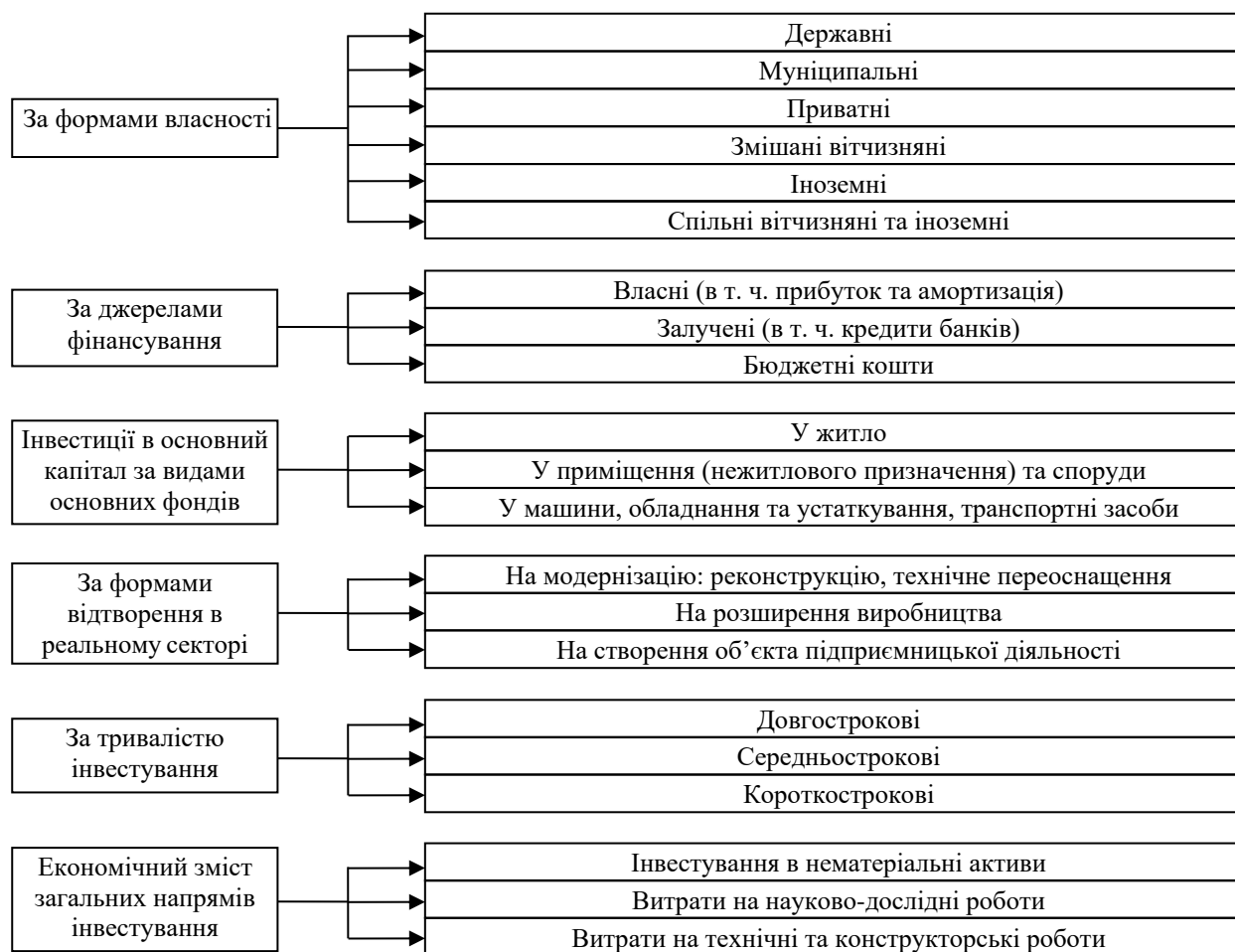

Рис. 2. Класифікація інвестицій за основними ознаками

Джерело: сформовано автором на основі [3]

Висновки. Отже, інвестиції можуть бути класифіковані залежно від джерел фінансування приватні, державні, а також іноземні. Різниця джерел фінансування інвестиційної діяльності підприємств обумовлює відмінності в їх регулюванні.

Джерелами фінансування інвестиційної діяльності можуть бути власні ресурси інвестора (прибуток, амортизаційні відрахування, кошти, накопичені в грошових фондах підприємства). Позикові кошти, залучені кошти, бюджетні централізовані асигнування.

Вибір варіантів залучення комерційних кредитів і позик як джерел фінансування інвестиційної діяльності підприємства (обсяг залучених коштів, процентна ставка по кредитах і позиках, початок і кінець виплати відсотків і погашення основного боргу по ним) орієнтується на отримання максимального економічного ефекту від власних коштів підприємства, що спрямовуються на інвестування.

Аннотація. В статье освещены вопросы относительно источников финансирования инвестиционных ресурсов. Рассмотрены сущность и понятие инвестиционных ресурсов и на основе чего была создана классификация источников финансирования по различным признакам. Приведены основные источники финансирования и обосновано их различие. Обзор классификаций инвестиций, которые используются при финансировании.

Ключевые слова: инвестиционные ресурсы, источники финансирования инвестиционных ресурсов, классификация инвестиций.

Abstract. The article considers the issues regarding the sources of financing for investment resources. The essence and concept of investment resources are considered and on the basis of which a classification of funding

sources was created according to various criteria. The main sources of financing are given and their difference is substantiated. Overview of investment classifications used in financing.

Key words: investment resources, sources of financing investment resources, classification of investments.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бочаров В. В. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств. Київ: Знання-Прес, 2013, 622 с.
2. Бланк І.А. Джерела фінансування оновлення основних фондів. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2015, № 9. С. 46–49.
3. Пересада А. А. Інвестування: Навч. посібник. К.:КНЕУ, 2004. 250 с.
4. Черваньов Д. М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств. Київ: Знання-Прес, 2013, 622 с.

УДК 336.276+311:339

ДЕРЖАВНИЙ БОРГ УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ

К. О. Семеренко, М. В. Савченко

Анотація. У статті проведено дослідження основних етапів формування боргової політики України. Розглянуто основні причини виникнення державного боргу впродовж незалежності. Здійснено критичний аналіз щодо визначення дефініції «державний борг», результати якого дозволили виділити характерні особливості державного боргу. Систематизовані функції державного боргу та надана їх характеристика. Проаналізована динаміка державного боргу України.

Ключові слова: державний борг, обслуговування державного боргу, боргова політика, облігації внутрішньої державної позики, міжнародні фінансові організації.

Актуальність теми дослідження. Управління та обслуговування державного боргу є особливо важливим в контексті тих економічних труднощів, які впродовж останніх років переживає Україна. Розв'язання проблеми обслуговування державного боргу є одним із ключових факторів економічної стабільності в країні. Від характеру врегулювання боргової проблеми в значній мірі залежить бюджетна дієздатність держави, стабільність її національної валюти, а відтак, фінансова підтримка міжнародних фінансових організацій. Необхідність розв'язання цих питань потребує пошуку шляхів вдосконалення механізму управління та обслуговування державного боргу в Україні.

Аналіз останніх досліджень. Важливий внесок у дослідження проблеми державного боргу зробили західні економісти: Д. Рікардо, А. Сміт, М. Браунриг, С. Вайнтрауб, Х. Джонсон, О. Екстайн, Дж. Кейнс, А. Лаффер, А. Лернер, Р. Масгрейв, М. Фрідман та інші. Серед російських вчених варто відмітити праці: М. Б. Богачевського, Б. Г. Болдирєва, Л. О. Дробозіної, Л. М. Красавіної, І. М. Осадчої, Ю. М. Осипова, Г. П. Солюса, В. М. Усоскіна та інших. Теоретичні основи державного боргу та питання щодо його управління висвітлюються в працях таких українських вчених, як: О. Д. Василик, А. С. Гальчинський, Г. Н. Климко, В. В. Корнєєв, О. В. Плотніков, І. Я. Софіщенко, В. М. Суторміна, В. О. Степаненко, та інших.

Мета. Основною метою статті є наукове обґрунтування економічної природи державного боргу; виявлення основних тенденцій і специфічних особливостей формування державного боргу в Україні; обґрунтування концептуальних засад щодо вдосконалення механізму управління державним боргом та його обслуговування.

Виклад основного матеріалу. Існування боргу створює реальні й потенційні проблеми. Наявність державного боргу потребує здійснення щорічних відсоткових платежів, які повинні фінансуватися за рахунок податкових надходжень. За стрімкого зростання таких видатків держава повинна або зменшувати видатки на фінансування соціально-економічних програм, або збільшувати свої доходи. Існування великого державного боргу негативно впливає на економічне зростання країни.